

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/87/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125203084
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125203084.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpeného JUDr. Mgr. Radimom Komkom, LL.M., advokátom, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., skráteneý názov: VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, právne zastúpenému Remedium Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53255739, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 05.11.2003, v časti VII. Vyhlásenie klienta, v znení: „Ďalej prehlasuje, že sa pred podpísaním žiadosti a zmluvy o pôžičke oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy, súhlasí s nimi, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 05.11.2003, v časti VII. Vyhlásenie klienta, v znení: „V prípade porušenia splátkového kalendára, dlžník dáva súhlas, aby sa uspokojenie dlhu zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok v čiastke zodpovedajúcej dlhu zo mzdy, prípadne nemocenských dávok u jeho zamestnávateľa.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q – Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 05.11.2003, v čl. IV. Podmienky splácania pôžičky, bod d), v znení: „Dlžník je povinný ako variabilný symbol uvádzať číslo zmluvy o pôžičke. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na príkaze k platbe je brané ako neuhradenie splátky pôžičky so všetkými následkami.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q – Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 05.11.2003, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod a), v znení: „Dlžník je povinný veriteľovi oznamovať taktiež akékoľvek skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť jeho schopnosť splácať pôžičku riadne a včas. Dlžník je zvlášť povinný vždy veriteľovi bez zbytočného odkladu oznámiť zmenu svojho zamestnávateľa. Pokiaľ tak neučiní do 15 dní od zmeny, je povinný vždy uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 500,-- Sk.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q – Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 05.11.2003, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod d), v znení: „Veriteľ je oprávnený požadovať od dlžníka zmluvnú pokutu v prípade, ak dlžník:

1. sa dostal do omeškania so splatením jednotlivých splátok. V 30-ty deň po dobe splatnosti sa dlžná splátka zvyšuje o zmluvnú pokutu vo výške 10 % z tejto dlžnej čiastky. V ten deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou. V prípade oneskorenia s úhradou jednotlivých splátok je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi

okrem zmluvnej pokuty i úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej čiastky za každý započatý deň oneskorenia.“,

2. uviedol v súlade s čl. VI. bod b) ods. 2 v zmluve o pôžičke nepravdivé údaje vo výške 20% z celkovej výšky poskytnutej pôžičky. Úrok z omeškania je splatný na požiadanie.“

3. naplní aspoň jednu zo skutočností uvedených v čl. VI. bod b) ods. 3 vo výške 100% z celkovej výšky poskytnutej pôžičky. Úrok z omeškania je splatný na požiadanie.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q – Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 5.11.2003, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod e) v znení: „Každá platba, ktorú dlžník prevedie na účet veriteľa, sa započítava najskôr na zmluvné pokuty, ďalej na ďalšie záväzky dlžníka voči veriteľovi, ktoré vznikli i mimo zmluvy o pôžičke a potom na mesačnú splátku pôžičky. Na existenciu záväzkov dlžníka voči veriteľovi nemá vplyv skutočnosť, či je ešte v platnosti zmluva o pôžičke alebo nie.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q – Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 5.11.2003, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod h), v znení: „Dlžník prehlasuje, že v súlade s ust. § 7 zákona č. 428/2002 Z.z. súhlasí, aby veriteľ spravoval jeho osobné údaje, ktoré mu dlžník poskytol pri uzavieraní tejto zmluvy ako aj tie, ktoré veriteľ iným zákonným spôsobom získal počas trvania tohto zmluvného vzťahu. Dlžník súhlasí s ich spracovaním, sprístupnením a použitím, vrátane rodného čísla, spôsobom zodpovedajúcim povahe osobných údajov na účely priameho marketingu, ako aj na účely korešpondencie medzi stranami, po dobu platnosti a účinnosti tejto zmluvy a po dobu desiatich rokov po vysporiadaní práv a povinností vyplývajúcich z tejto zmluvy alebo z jej porušenia.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VIII. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 25.04.2025 domáhal určenia ňou špecifikovaných 7 neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 05.11.2003.

2. Žalobu odôvodnil tým, že s právnym predchodcom žalovanej, spoločnosťou Q – CREDIT, a.s., uzatvoril spotrebiteľskú zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky, zo dňa 05.11.2003. Spoločnosť Q – CREDIT, a.s. zanikla, a k 31.12.2005 sa jej právnym nástupcom sa stala spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zanikla dňa 01.01.2018 rozdelením, pričom jej právnymi nástupcami sa stali spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 318 045. Podľa žalobcu spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi ním a žalovanou má bezpochyby tzv. formulárový charakter. Ide o vopred pripravenú predtlač žalovanej, do ktorej žalovaná dopisovala len jeho údaje. Jeho „zmluvná voľnosť“ bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky ako aj všetky dokumenty predložené spolu so spotrebiteľskou zmluvou predstavujú diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah.

Pokiaľ ide o prvú zmluvnú podmienku, uvedenú v časti VII. Vyhlásenie klienta, týkajúcu sa vyhlásenia dlžníka, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami, túto považuje za neprijateľnú z dôvodu, že v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa. Uvedenou zmluvnou podmienkou sa na spotrebiteľa v rozpore s § 53 ods. 4 písm. l) OZ neprijateľne prenáša dôkazné bremeno, ktoré má podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, niesť účastník konania, a to v otázke oboznámenia sa s úverovými podmienkami. Vo vzťahu k druhej zmluvnej podmienke týkajúcej sa dohody o zrážkach zo mzdy uviedol, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je priamo včlenená do všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve. Takéto zmluvné dojednanie vytvára hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy, v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľovi hrozí, že aplikáciou predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy mu dôjde k vzniku priamej majetkovej škody vo forme mesačnej zrážky zo mzdy. Inštitút Dohody o zrážkach

zo mzdy totiž nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Závažnosť a dopady aplikácie dohody o zrážkach zo mzdy na spotrebiteľa sú tak nepriaznivé, že si vyžadujú osobitné dojednanie a nie zakomponovanie dohody o zrážkach zo mzdy do úverových podmienok spotrebiteľskej zmluvy tak, aby unikli pozornosti spotrebiteľa, čo už mnohokrát judikovali aj sudy SR.

Vo vzťahu k tretej zmluvnej podmienke týkajúcej sa neuvedenia variabilného symbolu poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 18Csp/85/2023, z 29.1.2024 a vo vzťahu k inému dodávateľovi, na rozsudky Okresného súdu Prešov, sp. zn. 24Csp/26/2017, zo 4.4.2018, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co/90/2018, z 19.11.2018; sp. zn. 20Csp/91/2020, zo 7.9.2020, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 19CoCsp/54/2020, z 10.6.2021; sp. zn. 7Csp/35/2021, z 13.10.2021; sp. zn. 14Csp/88/2020, z 13.10.2021; sp. zn. 19Csp/69/2020, z 9.2.2021. K štvrtej zmluvnej podmienke týkajúcej sa povinnosti oznamovať zmeny údajov poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6CoCsp/16/2024, z ktorého vyplýva cit.: „35. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmluve o úvere uvedenej v obchodných podmienkach pre úver - pôžička na bývanie, účinných od 01.08.2011, v článku 8 - Jednotlivé záväzky a vyhlásenia, bod 8.1., v znení: „Dlžník sa týmto zaväzuje, že: [iii] bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie úveru vrátane informácií, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosti Dlžníka a/alebo Spoludlžníka splácať Pohľadávku banky.“ je aj podľa odvolacieho súdu daná značnou nevyváženosťou uloženou povinnosťou v neprospech spotrebiteľa, keď z nej nie je dostatočne zrejmé, aké skutočnosti boli pre poskytnutie úveru rozhodné a aké zmeny v týchto skutočnostiach má byť dlžník povinný veriteľovi oznámiť. V zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-226/12 existencia značnej nerovnováhy môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa. Dodávateľ túto povinnosť spotrebiteľa subsumoval (nad rámec zákonnej úpravy) pod podstatné porušenie zmluvných povinností (bod 9.2. obchodných podmienok pre úver - pôžička na bývanie) s následkami uvedenými v označenom bode, medzi ktoré zaradil okrem iného požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, vypovedať zmluvu o úvere s okamžitou účinnosťou, určiť splatnú časť pohľadávky banky, s ktorou je dlžník v omeškaní aj úrokom z omeškania, zvýšiť výšku úrokovej sadzby o sadzbu úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení alebo uplatniť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka poplatkov. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že aj toto zmluvné ustanovenie je v zmysle generálnej klauzuly ust. § 53 ods. 1 OZ neprijateľnou zmluvnou podmienkou“.

K piatej neprijateľnej podmienke týkajúcej sa zmluvnej pokuty uviedol, že predmetná zmluvná podmienka umožňuje, aby mu žalovaný za omeškanie, okrem zákonných úrokov, uložil aj ďalšiu sankciu za omeškanie, zmluvnú pokutu, ktorú on, vo formulárovej zmluve nemohol odmietnuť, ak chcel úver získať. Mal len dve možnosti, buď úver prijať, s podmienkami stanovenými obchodníkom, alebo úver neprijať. Na vyjednávanie nemal žiaden priestor. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým zhoršuje svoje zmluvné postavenie, ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ.

Vo vzťahu k šiestej zmluvnej podmienke týkajúcej sa započítavania má za to, že predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanej ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať jeho platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na jeho vôľu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi ním a žalovanou pokiaľ ide o započítavanie jeho platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanej postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie mojich platieb sa tak stáva pre neho netransparentné.

K poslednej zmluvnej podmienke týkajúcej sa súhlasu so spracovaním osobných údajov po dobu 10 rokov po vysporiadaní práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy má za to, že predformulovaný súhlas spotrebiteľa s poskytovaním a sprístupňovaním jeho osobných údajov tretej osobe, so spracovaním jeho osobných údajov po dobu 10 rokov (aj po zániku zmluvného vzťahu), bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvy, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne zákonom o ochrane osobných údajov požaduje. Aj ohľadne tejto zmluvnej podmienky bola jej neprijateľnosť priamo k žalovanej judikovaná.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že podľa jeho názoru ide len o umelo vykonštruovaný súdny spor, ktorý žiadnym spôsobom neslúži na ochranu spotrebiteľských práv. Zjavné zneužitie práva nemá požívať právnu ochranu, a preto by mala byť takéto žaloba zamietnutá. Po splatení úveru nemôže

podľa neho existovať akýkoľvek, nieto ešte naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky na Ústavnom súde SR, ktorý podal Okresný súd Prešov, pod sp. zn. 13Csp/55/2022 dňa 21.10.2024 (ďalej len „návrh“). V danom prípade bola zmluva uzatvorená ešte v roku 2003. Žalobca tak po viac ako 20 rokoch od uzatvorenia zmluvy napáda aj viacero zmluvných podmienok, ktoré voči nemu ani vôbec neboli aplikované. K splateniu úveru pritom došlo pred viac ako 20 rokmi pred podaním žaloby. Zároveň právna úprava v tom čase takéto zmluvné podmienky nepovažovala (a ani rozhodovacia prax iných súdov) ani teraz dané zmluvné podmienky nepovažuje za neprijateľné.

Vo vzťahu k neprijateľnosti zmluvnej podmienky – všeobecné obchodné podmienky žalovaný uvádza, že mu zo žaloby žalobcu nie je zrejmé, ako by mohli tieto ustanovenia zmluvy na žalobcu akokoľvek prenášať dôkazné bremeno. Predmetným zmluvným ustanovením sa neukladá žalobcovi ako spotrebiteľovi žiadna povinnosť niesť dôkazné bremeno. Žalovanému nie je zrejmé, akým iným spôsobom by mal veriteľ pri uzatváraní zmluvy overiť či dlžník - spotrebiteľ všetkému buď v zmluve alebo v obchodných podmienkach, či cenníku porozumel. V prípade, ak by uvedené zmluvné ustanovenia v zmluve absentovali, veriteľ by predsa stratil akýkoľvek dôkaz o tom, že spotrebiteľ bol naozaj s obchodnými podmienkami a cenníkom oboznámený, že s nimi súhlasí, že ich prevzal alebo mu boli zaslané. Ak by súd ustanovil, že takéto zmluvné ustanovenia považuje za neprijateľné zmluvné podmienky, veriteľa by tak dostal do situácie, kedy by nevedel oboznámenie a odovzdanie akýchkoľvek dokumentov spotrebiteľovi riadne preukázať. Takéto zmluvné ustanovenie je štandardnou súčasťou všetkých spotrebiteľských zmlúv a je plne akceptované všeobecnými súdmi Slovenskej republiky (vrátane krajských súdov a rovnako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky). Toto ustanovenie na spotrebiteľa neprenáša dôkazné bremeno. Preukázanie oboznámenia ostáva na dodávateľovi a dôkazom je práve podpis spotrebiteľa, ktorého jedinou predzmluvnou povinnosťou bolo podrobne sa oboznámiť s jednotlivými ustanoveniami zmluvy. Priemerný a zodpovedný spotrebiteľ, ktorému prináleží súdna ochrana by určite nekonal absolútne ľahostajne a zmluvu nepodpisal bez podrobného oboznámenia sa so všetkými jej súčasťami, ktoré sú v zmluve jasne a zrozumiteľne označené. Žalovaný taktiež považuje za potrebné podotknúť, že žiadna norma spotrebiteľského práva Slovenskej republiky alebo Európskej únie nevyžaduje, aby spotrebiteľská zmluva bola vyhotovená ako jediný dokument, resp. aby každá časť takého dokumentu bola osobitne podpísaná. V zmysle vyššie uvedeného má žalovaný za to, že uvedené ustanovenie nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a predmetné ustanovenie tak nemôže byť považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

K namietanej neprijateľnosti zmluvnej podmienky – dohody o zrážkach zo mzdy uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje legálny zabezpečovací inštitút podľa ust. § 551 OZ, pri výkone ktorého zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia (napr. podľa Exekučného poriadku). Právnym poriadkom aprobovaný a v OZ explicitne zakotvený zabezpečovací inštitút už podľa svojej povahy ani nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou (zabezpečovací inštitút zabezpečuje akcesoricky povinnosti z hlavného záväzkového vzťahu – zabezpečovací inštitút preto nemôže byť neprijateľnou podmienkou). Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v súlade s ustanoveniami OZ, pričom zabezpečenie záväzku spotrebiteľa formou dohody o zrážkach zo mzdy v čase uzavretia Zmluvy OZ ani iné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa nezakazovali.

K ďalšej zmluvnej podmienke – variabilný symbol uviedol, že uvedené napadnuté zmluvné ustanovenie nie je zmluvnou podmienkou, ktorá by akokoľvek zasahovala do práv a povinností zmluvných strán oproti stavu jej neexistencie. Toto ustanovenie je iba praktickým upozornením na nevyhnutnú objektívnu skutočnosť, ktorá nastane, ak klient uvedie nesprávne platobné údaje. Zároveň nemôže byť označená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko upozorňuje a chráni spotrebiteľa na možné následky spustenia sankčných mechanizmov s majetkovým dopadom navýšenia pohľadávky v prípade, ak neuhradí splátku načas. Veriteľ nemá totiž kapacitu skúmať, na ktorý dlh má byť splátka započítaná, ani mu žiadna právna norma takúto povinnosť neukladá.

K zmluvnej podmienke – oznamovacia povinnosť poukázal na to, že žiadna právna norma nezakazuje skúmať bonitu spotrebiteľa zo strany veriteľa aj počas zmluvného vzťahu; práve naopak, takéto oznámenie každej zmeny v schopnosti splácať úver veriteľovi by malo byť želaným správaním zo strany spotrebiteľa – ktoré by umožnilo veriteľovi napr. prispôbiť podmienky splácania spotrebiteľovi počas prechodného zníženia príjmu, straty zamestnania, resp. ponúknuť možnosti refinancovania v prípade zlepšenia príjmu následkom zmeny zamestnávateľa a podobne. V konečnom dôsledku by táto vedomosť veriteľa o zmene vo finančnej sfére spotrebiteľa bola i na prospech spotrebiteľa. Žalovanému preto nie je zrejmé, v čom by podľa žalobcu mala spočívať nevyváženosť uvedenej zmluvnej podmienky- najmä keď

je zrejmé, že v súčasnosti ustanovenia ohľadne skúmania (ne)zamestnania spotrebiteľa, resp. údajov o schopnosti splácať pri úverových produktoch, už riadne implementované sú.

Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku – zmluvná pokuta uviedol, že na to, aby sa predmetné ustanovenia považovali za neprijateľné musí ísť v prvom rade o neprimeranú sankciu. Žalobca však len všeobecne poukazuje na údajnú neprijateľnosť, avšak v žiadnom smere sa v podanej žalobe nevysporiadava so skutočnosťou, z akého konkrétneho dôvodu by mali byť podľa neho považované za neprimerané či vytvárajúce hrubú nerovnováhu. V prejednávanom prípade bola zmluvná pokuta spolu so sankčným úrokom dojednaná tak, že ani za súčasných prísnejších podmienok nemôže byť označená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný taktiež opakovane popiera tvrdenia žalobcu, že by mal len obmedzenú „zmluvnú voľnosť“, keďže podľa žalobcu nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť obsah Zmluvy. Prijaté zmluvné podmienky sa od návrhu žalovaného nelíšili len z toho dôvodu, že žalobca so všetkými zmluvnými podmienkami vyjadril svoj súhlas, čo potvrdil svojim podpisom Zmluvy.

K ďalšej zmluvnej podmienke – započítanie žalovaný poukazuje na to, že Zmluva je zmluvou o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, absolútnym obchodom, pričom žalobca sa vo svojich úvahách vôbec nevysporiadal napr. s aplikáciou § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý znie: „Pri plnení peňažného záväzku sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak.“ Z uvedeného je teda potrebné vyvodiť, že v prípade riadneho plnenia dlhu sa jedná o plnenie v splátkach a platby dlžníka sa započítavajú podľa dohody zmluvných strán. Naproti tomu, po predčasnom vyhlásení splatnosti úveru sa už nejedná o plnenie v splátkach, nakoľko dohoda o plnení dlhu v splátkach nie je v platnosti, a každé peňažné plnenie dlžníka je potrebné prioritne započítať na istinu dlhu v zmysle ust. § 566 ods. 2 OZ. Žalovaný teda napadnuté zmluvné ustanovenie považuje za platne dojednané. Zároveň je zrejmé, že nemožno pomýšľať nad neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko podľa ust. § 53 ods. 1 ide o zmluvnú podmienku, ktorá sa týka hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, pričom zmluvná podmienka je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne a niet spornosti o individuálnom dojednaní.

K poslednej zmluvnej podmienke – osobné údaje žalovaný uviedol, že spracúvanie osobných údajov na účel interného výkazníctva je preto podľa názoru žalovaného plne legitímne, keďže explicitne vyplýva zo samotného zákona platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Žalovaný zdôraznil, že dĺžka súhlasu na spracovanie osobných údajov na 10 rokov je nepochybne dôvodná. Aktuálna súdna prax totiž nie len že neurčuje žiadnu premlčaciu dobu na prípadné požadovanie určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale aj v prípade žaloby na určenie bezúročnosti o bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a následného vydania bezdôvodného obohatenia súdna prax (viď. prax tunajšieho súdu) uplatňuje 10 ročnú premlčaciu dobu na plnenie. V prípade ak by teda nebolo možné osobné údaje klienta uchovávať 10 rokov od zániku zmluvy, a tým uchovávať ani zmluvnú dokumentáciu, žalovaný by v prípade sporu, akým je napokon aj prebiehajúci spor, nemal žiadnu možnosť obrany. Spracovanie osobných údajov po dobu 10 rokov od zániku zmluvy je preto potrebné považovať za dôvodné. Banka má povinnosť minimálne po dobu 5 rokov uchovávať všetky doklady o uskutočnených obchodoch. Žalovaný používa 10 ročnú archivačnú dobu, nakoľko táto sa osvedčila praxou. S poukazom na uvedené žalovaný zastáva názor, že ani jedno z vyššie uvedených ustanovení zmluvy nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z týchto dôvodov má súd žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Žalovaný touto cestou tiež napáda spôsob uplatnenia trov žalobcom.

4. Žalobca v replike poukázal na to, že pokiaľ žalovaná poukazuje na návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy SR na ÚS SR, ktorý podal OS Prešov pod sp. zn. 13Csp/55/2022 dňa 21.1.2024, ktorý sa týka konania o súlade ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý sa viedol na ÚS SR pod evidenčným číslom spisu Rvp 3053/2024, tak poukazujú na to, že táto argumentácia zo strany žalovanej je bezpredmetná, keďže Ústavný súd SR na neverejnom zasadnutí pléna Ústavného súdu SR 26. februára 2025 rozhodol vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 5/2025 tak, že návrh odmietol. Žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok podali v súčasnej dobe, kedy sa dozvedeli o tom, že zmluvy žalovanej obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň poukazujú na to, že nie je dôležité či si dodávateľ voči spotrebiteľovi uplatnil nároky zo zmluvných podmienok, stačí len to, že zmluva, ktorú uzavrel dodávateľ so spotrebiteľom obsahuje zmluvné podmienky, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa. Odpoveď na námietky žalovanej dáva rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017, z 30.01.2019 a uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 124/2020, z 15.04.2020, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť banky proti rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017. Čo sa týka namietaných NZP, ide o neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovanou, ako aj inými dodávateľmi bankového alebo nebankového spektra. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi ním a žalovanou má bezpochyby tzv. formulárový charakter. Čo sa týka neprijateľnosti predmetných zmluvných podmienok, tak pre súdenú vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno

právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú. Dôkazné bremeno znáša žalovaná a preto ako dodávateľ je povinná preukázať, že zmluvné ustanovenie bolo dojednané individuálne. Žalovaná však zatiaľ nijakým spôsobom nepreukázala, že s ním bol vedený kontraktačný proces vo vzťahu k namietaným zmluvným podmienkam. Uviedol, že žalobu podal aj z dôvodu následného získania peňažnej satisfakcie. Vo vzťahu k námietke, že napadnuté zmluvné podmienky sa v drivej väčšine prípadov už vôbec neuplatňujú a ide o obsolentné zmluvné ustanovenia, uviedol, že súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsahnutej v zmluve aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24.08.2022 a rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C-19/20). Čo sa týka námietky, že zmluva bola uzavretá v roku 2003, pričom žaloba bola podaná na súde v roku 2025, t.j. po viac ako 20 rokoch od uzavretia zmluvy tak poukazuje na to, že žalobu o neprijateľné zmluvné podmienky podal až teraz, keďže v súčasnej dobe sa dozvedel o tom, že zmluvy žalovanej zrejme obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a o tom, či obsahujú je oprávnený rozhodnúť len súd.

5. Žalovaný v duplike uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by zmluvné ustanovenia boli so žalobcom individuálne dojednané, a to s poukazom na to, že súdu bola predložená Zmluva, ktorá obsahuje podpis žalobcu, čo jasne, zreteľne a zrozumiteľne preukazuje, že žalobca s uvedenými ustanoveniami bol oboznámený a súhlasil s nimi, v opačnom prípade, by predsa Zmluvu nepodpísal – je logické, že ak spotrebiteľ respektíve akákoľvek osoba s určitými ustanoveniami nesúhlasí, nepodpíše dokument, ktorým sa zaväzuje na ich plnenie a dodržiavanie. Žalovaný má tak za to, že podpisom žalobcu na Zmluve práve preukázal súhlas s ustanoveniami a práve žalobca je ten, ktorý v konaní nepreukázal, že by s namietanými ustanoveniami pri uzatváraní Zmluvy nesúhlasil v takom rozsahu, že by Zmluvu ani len nepodpísal.

6. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to vyjadreniami strán sporu, Zmluvou o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 05.11.2003, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca s právnym predchodcom žalovaného Q – Credit uzavreli dňa 05.11.2003 formulárovú Zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 10.000 Sk s dohodnutou mesačnou splátkou vo výške 919 Sk, s počtom splátok 12.

8. Zmluva v časti VII. Vyhlásenie klienta obsahuje miniatúrnym písmom uvedenú zmluvnú podmienku v znení: „Ďalej prehlasuje, že sa pred podpísaním žiadosti a zmluvy o pôžičke oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy, súhlasí s nimi, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.“ Zároveň sa tam uvádza, že „V prípade porušenia splátkového kalendára, dlžník dáva súhlas, aby sa uspokojenie dlhu zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok v čiastke zodpovedajúcej dlhu zo mzdy, prípadne nemocenských dávok u jeho zamestnávateľa.“

9. Vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q - Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, v čl. IV. Podmienky splácania pôžičky, bod d), je uvedená drobným písmom zmluvná podmienka v znení: „Dlžník je povinný ako variabilný symbol uvádzať číslo zmluvy o pôžičke. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na príkaze k platbe je brané ako neuhradenie splátky pôžičky so všetkými následkami.“

10. Vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q - Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod a), je uvedená drobným písmom zmluvná podmienka v znení: „Dlžník je povinný veriteľovi oznamovať taktiež akékoľvek skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť jeho schopnosť splácať pôžičku riadne a včas. Dlžník je zvlášť povinný vždy veriteľovi bez zbytočného odkladu oznámiť zmenu svojho zamestnávateľa. Pokiaľ tak neučiní do 15 dní od zmeny, je povinný vždy uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 500,-- Sk.“

11. Vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q - Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod d), je uvedená drobným písmom zmluvná podmienka v znení: „Veriteľ je oprávnený požadovať od dlžníka zmluvnú pokutu v prípade, ak dlžník: 1. sa dostal do omeškania so splatením jednotlivých splátok. V 30-ty deň po dobe

splatnosti sa dlžná splátka zvyšuje o zmluvnú pokutu vo výške 10 % z tejto dlžnej čiastky. V ten deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou. V prípade oneskorenia s úhradou jednotlivých splátok je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi okrem zmluvnej pokuty i úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej čiastky za každý započatý deň oneskorenia.

2. uviedol v súlade s čl. VI. bod b) ods. 2 v zmluve o pôžičke nepravdivé údaje vo výške 20% z celkovej výšky poskytnutej pôžičky. Úrok z omeškania je splatný na požiadanie.“

3. naplní aspoň jednu zo skutočností uvedených v čl. VI. bod b) ods. 3 vo výške 100% z celkovej výšky poskytnutej pôžičky. Úrok z omeškania je splatný na požiadanie.“

12. Vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q - Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod e/, je uvedená drobným písmom zmluvná podmienka v znení: „Každá platba, ktorú dlžník prevedie na účet veriteľa, sa započítava najskôr na zmluvné pokuty, ďalej na ďalšie záväzky dlžníka voči veriteľovi, ktoré vznikli i mimo zmluvy o pôžičke a potom na mesačnú splátku pôžičky. Na existenciu záväzkov dlžníka voči veriteľovi nemá vplyv skutočnosť, či je ešte v platnosti zmluva o pôžičke alebo nie.“

13. Vo Všeobecných obchodných podmienkach pôžičky poskytovanej spoločnosťou Q - Credit, a.s., k Zmluve o poskytnutí rýchlej pôžičky, v čl. VII. Záverečné ustanovenia, bod h/, v časti, je uvedená drobným písmom zmluvná podmienka v znení: „Dlžník prehlasuje, že v súlade s ust. § 7 zákona č. 428/2002 Z.z. súhlasí, aby veriteľ spravoval jeho osobné údaje, ktoré mu dlžník poskytol pri uzavieraní tejto zmluvy ako aj tie, ktoré veriteľ iným zákonným spôsobom získal počas trvania tohto zmluvného vzťahu. Dlžník súhlasí s ich spracovaním, sprístupnením a použitím, vrátane rodného čísla, spôsobom zodpovedajúcim povahe osobných údajov na účely priameho marketingu, ako aj na účely korešpondencie medzi stranami, po dobu platnosti a účinnosti tejto zmluvy a po dobu desiatich rokov po vysporiadaní práv a povinností vyplývajúcich z tejto zmluvy alebo z jej porušenia.“

14. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

15. Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia Zmluvy, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

16. Podľa § 23a ods. 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia Zmluvy, typová zmluva nesmie obsahovať a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

17. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

18. Podľa § 658 ods. 1 OZ, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

19. Podľa článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

20. Podľa článku 7 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

21. Podľa § 879j OZ, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

22. Podľa § 879f ods. 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

23. Podľa § 879f ods. 4 OZ, ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ustanovením § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.

24. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné podmienky sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53a OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

26. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení od 01.04.2002 do 30.06.2006 (ďalej len „ZoSÚ“), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

28. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

29. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.07.2007 do 31.10.2008, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy,

ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

30. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného do 30.06.2024, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

31. Podľa § 298 ods. 1 a 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou

32. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah vo forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvný vzťah strán sporu, založený na základe vyššie uvedenej zmluvy o úvere, spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

33. Napriek tomu, že Slovenská republika vstúpila do EÚ až po uzavretí zmluvného vzťahu dňa 01.05.2004, predmetnú zmluvu bolo potrebné vyhodnotiť ako spotrebiteľskú s ohľadom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, keď žalovaný (resp. jeho právny predchodca) ako veriteľ bol podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník (žalobca) nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť. Na túto zmluvu sa vzťahujú aj všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občianky zákonník s účinnosťou od 1.4.2004 a zaviedol do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Dovtedy obdobný typ zmluvy čiastočne upravoval zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov ako tzv. typovú zmluvu (spotrebiteľskú). Pôvodne uvedené upravoval § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., neskôr § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. s odkazom na použitie ust. § 52-54 OZ. Táto úprava nášho právneho poriadku bola nevyhnutná v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ v máji 2004 a zosúladovala náš právny poriadok s niektorými právnymi aktmi Európskych spoločenstiev a EÚ. O tom bolo a je aj

ustanovenie § 879 j a § 879 f Občianskeho zákonníka, ktoré uložilo dodávateľom dať svoje zmluvy do súladu s ustanovenia § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ tak nerealizoval, čo v konaní preukázané nebolo, je možné podľa názoru súdu možno vysloviť ich neprijateľnosť.

34. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zmluvy nesmú obsahovať dohody, ktoré by stávali spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad je podľa názoru súdu plne eurokonformný (t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom).

35. V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie platí, že členské štáty mali a majú povinnosť zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

36. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv naplnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp.zn. C-473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS. Z tohto dôvodu vznesená námietka zo strany žalovaného o uplynutí doby 20 rokov nie je dôvodná, pokiaľ tieto podmienky neupravil a nedal do súladu s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

37. Ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a aktívnej legitímácie žalobcu, súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019, sp. zn. 6Cdo/27/2018, podľa ktorého žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

38. Taktiež z rozhodnutia NS SR z 23.01.2017, sp. zn. 6Ndc/20/2016, vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

39. Rovnako poukazuje súd aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo 127/2017, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by

v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).

40. Zároveň z rozhodnutia Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 124/2020 vyplýva, že zmluvnú podmienku, ktorá bola súdom vyhlásená za nekalú treba v zásade chápať tak, že nikdy neexistovala, takže nemôže voči spotrebiteľovi vyvolávať účinky. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím musí v zásade viesť k navráteniu jeho právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala. Rozsudok o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky prispel k odstráneniu pochybností o spätných účinkoch rozhodnutia súdu o určení neplatnosti zmluvnej podmienky a tieto účinky z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemožno v zásade z hľadiska reštitúcie vzťahov časovo obmedzovať. Žalobu o určení možno uplatniť už pri potencionálnej hrozbe vzniku ujmy. Existuje teda možnosť domáhať sa vyhlásenia zmluvnej podmienky z preventívnych dôvodov bez práva na reštitučné plnenie. Zo súdnej kontroly nie sú vylúčené ani zmluvné klauzuly, ktorých obsahom nie je právo na plnenie a z ktorých by bolo kumulatívne uplatnenie reštitučných práv na plnenie problematické, až nemožné. Členským štátom patrí procesná autonómia, no špecifiká súdnych konaní nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá spotrebiteľom musí byť poskytnutá podľa ustanovení Smernice 93/13. Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offio zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale aj v záujme dôležitého spoločenského cieľa.

41. Súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve, aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24.08.2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-19/20).

42. V súvislosti argumentáciou žalovaného o umelo vykonštruovanom spore, keďže zmluva o úvere bola uzavretá ešte v roku 2003 a žalobca po viac ako 20 rokoch od uzatvorenia zmluvy napáda viacero zmluvných podmienok, súd považujúc túto za nedôvodnú poukazuje ešte aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-776/19 až C-782/19, ktorý v bode 38 rozsudku uviedol cit.: „Z tohto hľadiska treba usúdiť, že najmä na účely zabezpečenia účinnej ochrany práv, ktoré spotrebiteľovi vyplývajú zo smernice 93/13, musí mať spotrebiteľ možnosť kedykoľvek namietat' nekalú povahu zmluvnej podmienky nielen ako prostriedok obrany, ale aj na účely určenia nekalej povahy zmluvnej podmienky súdom, takže návrh podaný spotrebiteľom na účely konštatovania nekalej povahy podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôže podliehať nijakej premlčacej lehote.“

43. Námietky žalovaného sú preto v tomto smere (aj vo vzťahu k potrebe skúmania motívu podania žaloby) nedôvodné.

44. Navyiac, ak je spotrebiteľovi umožnené domáhať sa svojho práva do budúcnosti napr. uplatnením si vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného alebo žiadať primeraného finančného zadosťučinenia, je namieste aj predmetná žaloba o vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Je len na spotrebiteľovi, ktoré právo si zvolí, resp. ktoré právo z viacerých práv použije. Na primerané finančné zadosťučinenie (relutárna satisfakcia) zákon explicitne vyžaduje úspech spotrebiteľa pred súdom. Niet žiadneho dôvodu z okruhu úspešne vedených vecí pred súdom vylučovať práve rozsudok o neplatnosti niektorej zmluvnej podmienky, ak ju spôsobil dodávateľ pri zanedbaní povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa). Za porušenie povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou treba považovať aj používanie neprijateľných zmluvných podmienok (§ 3 ods. 3 ZOS, § 53 ods. 1 OZ), nekalých obchodných praktík (§ 7 a nasl. zákona o ochrane spotrebiteľa), ale aj iné porušenie práv spotrebiteľa (viď uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/220/2012 z 30.08.2013). Ak spotrebiteľ sleduje dosiahnutie právnej istoty v otázke, či je zmluvná podmienka neprijateľná, môže sa na súde domáhať žalobou určenia jej neprijateľnosti. Právna istota v takejto záležitosti je dôležitá a dosiahnutie takejto právnej istoty by nemalo byť podmieňované (kumulatívne) uplatnením, či už náhrady škody, bezdôvodného obohatenia alebo primeraného finančného zadosťučinenia. Inými slovami povedané, nemožno spotrebiteľa nútiť do

uplatňovania takýchto plnení pri jeho snahe dosiahnuť právnu istotu čo do (ne)záväznosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti.

45. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú predmetu plnenia alebo ceny plnenia alebo či boli dotknuté podmienky individuálne dojednané. Súd je toho názoru, že napadnuté ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa netýkajú predmetu plnenia, ani ceny plnenia, a preto nie sú vylúčené zo súdneho prieskumu ich neprijateľnosti.

46. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávaní ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávaní zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ).

47. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednanie spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

48. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing)

49. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú je potrebné považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

50. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny, neuzavretý, výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. Súd môže za neprijateľnú zmluvnú podmienku určiť aj inú zmluvnú podmienku, než obsahuje výpočet v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak napĺňa znaky uvedené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter zmluvy možno uzavrieť, že žalobca ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu, nemal možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9C oCsp 19/2021).

51. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných

vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

52. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privedeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyvrátiteľnej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. D., ktorú naznačujeme, dlhodobo potvrdzuje aj Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach Mostaza Claro, Godard, Asturcom a pod. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadaním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

53. V rozhodnutí Vrchného krajského súdu v Brandenburgu (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006, č. k. 7 U 17/06, sa aplikoval výklad, podľa ktorého by zmluvná podmienka, ktorá je predmetom posúdenia, mala byť podrobená možnému najneprijateľnejšiemu výkladu, ktorý sa s ňou spája a aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy.

54. Nad rámec uvedeného súd poukazuje na to, že rozhodnutia súdov vo vzťahu k veľkosti písma na zmluve, ktorú žalovaný zvolil, na ktoré rovnako je nevyhnutné brať zreteľ a vyvodiť dôsledky pri skúmaní prijateľnosti/neprijateľnosti zmluvnej podmienky cit.: „Naviac od vyššie uvedeného poukazuje súd na samostatný jednotiaci dôvod neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v časti VII. Zmluvy - Vyhlásenie klienta a vo Všeobecných obchodných podmienkach. 8.1. Uvedené dokumenty sú písané písmom ledva vo veľkosti 1mm a hustým riadkovaním. Nie je možné ich prečítať bez pomoci prostriedkov na zväčšovanie textu a už vôbec nie ako celok na jedno „posedenie“. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/61/2017 - Pritom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú praktiku a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať. Podľa NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013 - Neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Súdny správne a v súlade s § 153 ods. 4 OSP určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v predmetnej spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky, uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sú neprijateľné ako celok už len z toho dôvodu, že sú z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ

dokázal čo i len oboznámiť s takto písomným textom. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť správne určil prvostupňový súd.

55. Uvedené dokumenty boli napísané v nasledujúcom formáte - Prehlasujem, že vyššie uvedené údaje sú úplné a pravdivé a splnomocňujem týmto Spoločnosť na overenie údajov a na zistenie ďalších informácií, ktoré bude Spoločnosť považovať v súvislosti so schválením tejto Zmluvy za nevyhnutné. Súd je presvedčený, že ak by žalovaný obdržal rozsudok písaný vo formáte ako je ukážka, tento by bez ďalšieho taktiež považoval za nezrozumiteľný. Len na okraj súd poukazuje napríklad na Slovenskú technickú normu - STN 01 6910 z 08/2010 s názvom „Pravidlá písania a úpravy písomností“, podľa bodu 6.3. ktorej - Pri písaní pomocou textových editorov sa odporúča stojaté písmo veľkosti 12 bodov. Tento rozsudok je písaný písmom Times New Roman o veľkosti 12 bodov pričom ukážka má veľkosť písma Times New Roman 5,5.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp 3/2022 z 7.4.2022)

56. Majúc na zreteli vyššie uvedené východiská súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné ustanovenia sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a to z nasledovných dôvodov:

57. Zmluvná podmienka vo výroku I. týkajúca sa vyhlásenia dlžníka, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami.

58. Obdobné zmluvné podmienky už boli posúdené zo strany všeobecných súdov ako neprijateľné a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí, napr. rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 9Csp 253/2017, Okresného súdu Prešov sp. zn. 18 Csp 62/2023, sp. zn. 19Csp 26/2023 a sp. zn. 11Csp 21/2022.

59. „28. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu Zmluvy o úvere zo dňa 04.12.2007, žalobca v tomto právnom úkone potvrdil, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, súhlasil s ich obsahom, prijal návrhy v nich predložené a potvrdil ich prevzatie. Týmto dojednaním sa žalovaný bez akýchkoľvek pochybností snažil preniesť dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy na spotrebiteľa. Navyše v tomto ustanovení úverovej zmluvy žalobca prijal bližšie nešpecifikované návrhy v nich predložené a zároveň potvrdil ich prevzatie. Takéto skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciónálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, nakoľko spotrebiteľ už len v dôsledku takejto zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Existuje preto nezanedbateľné nebezpečenstvo, že dojednaná zmluvná podmienka ovplyvní spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, resp. môže u spotrebiteľa vyvolať dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, a to aj vo vzťahu k prijatiu bližšie nešpecifikovaných návrhov a vyslovil s nimi súhlas, v dôsledku čoho spotrebiteľ už len z tohto dôvodu môže byť odradený od prípadného podania žalôb, podnetov alebo návrhov súdom či štátnym orgánom. Takáto zmluvná podmienka je tak neprijateľná podľa generálnej klauzuly vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. 29. Okrem toho, Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 v ust. § 53 ods. 4 písm. l) za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považoval i ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana. Na iné vyhodnotenie takejto neprijateľnej podmienky nie je dôvod ani u zmlúv uzatvorených pred 31.12.2007. Občiansky zákonník účinný do 31.12.2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ust. § 53 vždy spájaj sankciu neplatnosti.“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 46/2021 z 13.12.2021).

60. Dôvod neprijateľnosti zmluvných podmienok je daný aj s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

61. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku II. týkajúca sa dohody o zrážkach zo mzdy.

62. Súd súhlasí s vyjadreným názorom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovací inštitút podľa § 551 OZ.

63. Nič však nebráni súdu, aby dohodu o zrážkach zo mzdy ako zmluvnú podmienku podrobil prieskumu podľa čl. 1 ods.2 Smernica Rady č. 93/1/EHS.

64. Uvedená zmluvná podmienka môže podľa názoru súdu vyvolať určitú nerovnováhu v postavení spotrebiteľa a veriteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprimerane uľahčuje veriteľovi vymożenie pohľadávky aj v časti, v ktorej je alebo môže byť založená na nekalých podmienkach. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla veriteľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euro nekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe typizovanej dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Preto aj túto zmluvnú podmienku súd považuje za neprijateľnú.

65. Táto zmluvná podmienka bola už navyiac posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí, napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 46/2021 z 13.12.2021, cit.: „30. Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdy, táto bola uzatvorená priamo v zmluve o úvere a má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o úveroch so spotrebiteľmi. Občiansky zákonník v ust. § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania. 31. Ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). 32. Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. 33. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. 34. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplyvajú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offa súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. 35. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobcu. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobné znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, aby žalobcovi poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. 36. Na tomto závere nič nemení ani to, že v čase uzatvárania zmluvy o úvere

dňa 04.12.2007 ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ešte nebolo súčasťou právneho poriadku. Existovali totiž aj ďalšie ustanovenia ukládajúce určité povinnosti dodávateľom v spotrebiteľských vzťahoch. 37. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. 38. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom. 39. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa v zmysle ust. § 4 ods. 5 tohto právneho predpisu rozumelo najmä konanie, ktoré je v rozpore so zvytými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. 40. Neposkytnutie základných informácií o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a jeho dôsledkoch nemožno hodnotiť inak ako porušenie zákazu konať v rozpore s dobrými mravmi, čo aj pred účinnosťou ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spôsobovalo neplatnosť takéhoto platného úkonu podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v čase uzatvárania Zmluvy o úvere ako poskytovateľ úveru mal povinnosť poskytnúť žalobcovi jasné a zrozumiteľné informácie o dôsledkoch uzatvorenia Dohody o zrážkach zo mzdy, najmä za situácie, ak na základe takéhoto zabezpečovacieho inštitútu sa mohli vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby boli nároky uplatňované zo zmluvy o úvere preskúmané súdom.“

66. Dôvod neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný aj s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

67. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku III. týkajúca sa neuvedenia variabilného symbolu.

68. Táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí.

69. „Pokiaľ ide podmienku v hlave 5. Podmienky splácania úveru § 4 tak súd má za to, že aj táto podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže týmto ustanovením veriteľ svojvoľne neuznáva splátku úveru, hoci dlžník splátku riadne uhradil. Takouto podmienkou by sa spotrebiteľ aj napriek riadne uhradenej splátke, dostal do omeškanie, čo je nepochybne v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný disponuje dostatočnými technickými prostriedkami, aby aj v prípade splátky, ktorá neobsahuje variabilný symbol, alebo obsahuje nesprávny variabilný symbol, túto priradil k správnej zmluve.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp 91/2020 zo dňa 7.9.2020)

70. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku IV. týkajúca sa povinnosti oznamovať zmeny údajov.

71. Táto zmluvná podmienka je podľa názoru súdu nejasná a neurčitá, nakoľko je široký záber do osobnej a ekonomickej oblasti spotrebiteľa jasne nedefinuje situácie, na ktoré sa povinnosť spotrebiteľa vzťahuje. Súd totiž zastáva názor, že naznačená zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko zaťažuje spotrebiteľa povinnosťou, ktorá by aj v prípade, ak by skúmanie bonity bolo namieste, bola bezvýznamná, keďže skúmanie bonity sa vzťahuje na situácie pred poskytnutím úveru alebo pred jeho navýšením. Navyiac je potrebné upriamiť pozornosť na to, že porušenie tejto povinnosti je zo strany žalovaného sankcionované zmluvnou pokutou. Túto zmluvnú podmienku je potrebné považovať za neprijateľnú s odkazom na generálnu klauzulu podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

72. V súvislosti s uvedeným nevidí súd ani dôvod na odklon od rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp 16/2024, v ktorom vyjadril názor, cit.: „35. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmluve o úvere uvedenej v obchodných podmienkach pre úver – pôžička na bývanie, účinných od 01.08.2011, v článku 8 – Jednotlivé záväzky a vyhlásenia, bod 8.1., v znení: „Dlžník sa týmto zaväzuje, že: [iii] bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie úveru vrátane informácií, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosti Dlžníka a/alebo Spoludlžníka

splácať Pohľadávku banky.“ je aj podľa odvolacieho súdu daná značnou nevyváženosťou uložených povinností v neprospech spotrebiteľa, keď z nej nie je dostatočne zrejmé, aké skutočnosti boli pre poskytnutie úveru rozhodné a aké zmeny v týchto skutočnostiach má byť dlžník povinný veriteľovi oznámiť. V zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-226/12 existencia značnej nerovnováhy môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa. Dodávateľ túto povinnosť spotrebiteľa subsumoval (nad rámec zákonnej úpravy) pod podstatné porušenie zmluvných povinností (bod 9.2. obchodných podmienok pre úver – pôžička na bývanie) s následkami uvedenými v označenom bode, medzi ktoré zaradil okrem iného požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, vypovedať zmluvu o úvere s okamžitou účinnosťou, úročiť splatnú časť pohľadávky banky, s ktorou je dlžník v omeškaní aj úrokom z omeškania, zvýšiť výšku úrokovej sadzby o sadzbu úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení alebo uplatniť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka poplatkov. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že aj toto zmluvné ustanovenie je v zmysle generálnej klauzuly ust. § 53 ods. 1 OZ neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“

73. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku V. týkajúca sa zmluvnej pokuty.

74. Táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. k) OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí, napr. rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 18Csp/62/2023, sp. zn. 29Csp/137/2018, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/26/2024, sp. zn. 6Csp/25/2024 .

75. Za neprijateľné tiež považoval také konanie veriteľa, v zmysle ktorého zakomponoval dohodu o zmluvnej pokute do Obchodných podmienok, ktoré mali bližšie upravovať práva a povinnosti zmluvných strán uvedené v zmluve. Nemožno konštatovať, že v danom prípade bola dohoda o zmluvnej pokute individuálne dojednaná stranami zmluvy. Vzhľadom na obsah a rozsah Obchodných podmienok si priemerný spotrebiteľ nevšimne, že podpisuje dojednanie zmluvnej pokuty.

76. Zmluvná pokuta je rovnako neprimeraná, nakoľko požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku (20%, resp. 100 % z celkovej výšky poskytnutej pôžičky).

77. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku VI. týkajúca sa započítavania.

78. Predmetné zmluvné ustanovenie považuje súd za neprijateľné podľa § 53 ods. 1 OZ, nakoľko zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom, pretože nerešpektuje nepochybný a oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa na tom, aby najskôr splatil istinu úveru, ktorá je základom pre úročenie pohľadávky, ale pripúšťa v tak závažnej otázke, akou je rozhodnutie o účele platby spotrebiteľa ľubovôľu dodávateľa, teda jeho svojvoľné rozhodnutie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky. Je nesporné, že dané zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítanie pohľadávky sa tak stáva pre spotrebiteľov netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ).

79. Uvedená zmluvná podmienka už bola súdmi právoplatne vyhlásená za neprijateľnú, napr. rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/26/2024, sp. zn. 6Csp/25/2024.

80. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku VII. týkajúca sa súhlasu so spracovaním osobných údajov po dobu 10 rokov po vysporiadaní práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy.

81. Pokiaľ ide túto zmluvnú podmienku upravenú vo Všeobecných obchodných podmienkach, táto predpokladá predformulovaný súhlas spotrebiteľa s poskytovaním a sprístupňovaním osobných údajov, spracovanie osobných údajov aj po zániku zmluvného vzťahu, preto nemožno takýto formálny súhlas považovať za individualizovaný prejav vôle spotrebiteľky s úkonom, na ktorý sa tento výslovne vyžaduje zákonom o ochrane osobných údajov. Na podporu argumentácie viď rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/23/2020, z 18.2.2021.

82. Irelevantné pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky je aj to, či táto zmluvná podmienka mala nepriaznivý následok pre žalobcu, táto okolnosť nepredstavuje v zmysle zákona (§ 53 Občianskeho zákonníka) kvalifikačný moment pre posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Obdobnú zmluvnú podmienku vyhodnotila ako neprijateľnú aj SOI v rozhodnutí P/0331/07/11 z 25.11.2011, tiež Komisia pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách pri Ministerstve spravodlivosti SR pod č. 36101/2017/21 z 24.1.2017, ale tiež neprijateľnosť totožnej zmluvnej podmienky určili sudy vo viacerých svojich právoplatných rozsudkoch – napr. rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/26/2024, sp. zn. 6Csp/25/2024.

83. Majúc na zreteli uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

84. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

85. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

86. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

87. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobca bol úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.